

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Palma Indica. Massæus, lib. 7. Descriptio CXXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

R V P E S.

Curtius lib. 6. & 8.

Descriptio CXXVII.

Prærupta erat rupes, quæ spectat occidentem, eadem, quæ vergit ad orientem, leuiore submissa fastigio: multis arboribus obstita. Perennem habet fontem, ex quo large aqua manant. Circuitus eius nonaginta duo stadia comprehendit. Petra, non vt pleræque modicis, ac mollibus cliuis, in sublime fastigium crescit, sed in metæ maximæ modum erecta est, cuius ima spatiosiora sunt. Altiora in altius coeunt, summa in acutum cacumen exurgunt. Radices eius Indus amnis subit præaltus, vtrique asperis ripis. Ab altera parte voragine, eluioneque præruptæ sūt, nec alia expurgandi patebat via, quam vt replerentur.

V I T I S.

Ex Diuo Ambrosio, Hexam.
lib. 3. cap. 12.

Descriptio CXXVIII.

Primum omnium, nihil gratius florentis odore vitis: siquidem de flore earum succus expressus, poculi genus conficit, quod & voluptati, & saluti sit. Deinde, quis non miretur, ex acino vinaceo, vitem vsque in arboris summum cacumen prorumpere, quam, velut quodam amplexu fouet, & quibusdam brachijs ligat, & circumdat lacertis, pampinis vestit, fertis vuarum coronat: Quæ ad imitationem vitæ nostræ primum viuunt, defigit radicem; Deinde, quia natura flexibilis, & caduca est, clauiculis, quasi manibus quibusdam, quicquid apprehenderit stringit, hisque se erigit, & attollit.

S E G E S.

Ex eodem D. Ambrosio, lib. 3.
hexam. cap. 8.

Suscipit igitur granum tritici putris gleba, & spatium cohibet occasio, ac velut materno terra gremio fouet, ac cõprimit. Inde, cum se granum illud resoluierit, herbam germinat: grata ipsa iam species herbescens viriditatis, quæ statim genus satum similitudine sui prodit, vt in iplo sua stirpis exordio, cuius generis herba sit cognoscas, atque in herbis fructus appareat, paulatimque adolescit in scenum, culmoque pubescens erigitur, & affligit. Ast vbi se geniculata iam spica sustulerit, vaginæ quædam futuræ frugi parantur, in quibus granum formatur interius, ne tenera eius primordia, aut frigus lædat, aut solis æstus exurat, aut ventorum inclementia, vel imbrum vis sæua discutiat. Succedunt quidam ordines spicæ, mirabili arte formati, vel ad speciem grati, vel ad tutamen nexu quodam inter se naturalis colligationis adstricti, quam prouidentia diuina formauit. Et ne frugis numerosioris pondere, velut quædam cedat futura culmorum, vaginis quibusdam ipse culmus includitur, vt geminaris viribus frugem possit multiplicem sustinere, nec impar arbor onere curuetur in terram. Tum supra ipsam spicam vallum struitur aristarum, vt quasi quadam in arce prætendat, ne auium minorum morsibus suis exuatur fructibus, aut vestigijs proceratur.

Compara qua habet Cicero, lib. de Senectute.

PALMA INDICA.

Maffæus, lib. 7.

Descriptio CXXX.

Mltis rebus ad victum necessarijs carent incolæ, sed pro ijs omnibus vna est palmasic eam appellant, Iudaicis, & Africanis careotas ferentibus longè præstantior: quippe non proceritate solum, & pulchritudine excessit; verum etiam tora prorsus in vfu est, ita multiplici, vt vulgo, si quem frugi, & industrium laudibus efferre volunt, palma vtiliorem appellent. Tengam Naricæue Indicorum, seu nucem indicam Luffini

cani dixere. Humani ferre capitis magnitudine: duplici operimento: quorum exterius in summo laeae, stupea intus densitate (caitum vocant) netur, ac textur, cannabis, & sparti modo, cum alios in vsu, tum praecipue in vitulum nexus, & anchoralia: Neque materia vlla ad nauticos funes, & maris impetus obsequentior: namque vt saluginem amat, ea planta. Cairum quoque ex ea prognatum, & marinis aquis immersum indentem renirefcit: & Anchoris illigatum fluctuantes salo naues egregie continet. Non tam ab innata duritie, vel operis firmitate, quam viriditate ipsa, & lentitia quadam ad instar corij: vt se vel in altum elato nauigio, miram in tenuitatem extendat: vel recedente rursus in crassitudinem contrahat.

Quod secus in nostris cucurbitentibus: quae nimirum ipsa vi, ac pertinacia saepe rumpuntur. Interior autem calix, rufo colore, & globosa rotunditate praedurus, addito auro, vel argento in pocula figuratur: ipsa vero pommaro, amygdala in modum pinguedine quadam, & grati sapore lactescens, non per se tantum in cibo grata est, ac salubris: verum etiam vbi vitum fuerit, exhausto lacte paulatim in oleum eliquatur: Totus autem racemus dum ex eo tener adhuc emicat, fructus, nodo constrictus, ac leniter incisus, in abdita oris angusti vascula opimum instillat succum: ex quo varijs artibus, coctionibusque, veteri (vt Strabo ipse testatur) inuento, mel seu saccharum, vinum, acetumque perficitur, iam folia cum & librarijs, pro papyro sint, & loco regularum imposita domibus arecant imbres: tum etiam in vestis formam facili simul, ac spisso contextu neuntur: denique vna, eademque arbor omnia profus ad rem nauticam instrumenta, ac materiam praebet: quippe truncum, & ramos in malum, assamenta, clauosque comam in vela: Cairum in funes (vt dictum est) omnium optimos: filaque ad laterum futuras, postremo cocum ipsum, quaeque ex ipso conficiuntur in onera: Ita non sine miraculo quodam omnibus plane rebus ex semet apta, & instructa nauigat palma, eademque discussa per hyemem vniuersas ad prunas, lenta igniu alimenta suppeditat.

Incolae importato lino, sericoque talares tunicas eleganti opere, texunt, quibus honestius multo, quam ceteri Indi velant corpora. Piscantur etiam palmeis verriculis minuta

conchyliis, sunt qui venerae Concha genus purent, miro splendore, & colorum varietate: haec saburra loco in onerarias indita, ac diuersas in regiones euecta, apud Gangaridas, & Sionios, vilioris monetae explent vicem: ad res parui pretij roemendas: apud Hesperios autem Aethiops, cum rebus etiam carioribus permutantur. *Maff. l. 7.*

VIOLA MARTIA.

Descriptio CXXXI.

HAEc humilis per terram repit fragaria: *Ex hist. plant. modo, folia fundens a radice multa, lata, taru Ro-* oenosa, per ambitum leuiter serrata, *uillii. l. 7.* hederæ folijs minor, rotundiora, tenuiora, nigrioraque, praesertim parte superiore, inter quae medij exeunt pediculi tenues, teneriusculi, singuli singulos flores ferentes, pulchros, odoratos, colore in nigro purpureos, nonnumquam pallidiores, nonnumquam candidos, ex quinque folijs compositos, ac deinde pensiles folliculos, vasculave rotunda per maturitatem in tres partes dehiscencia, semen minutum, album in rotunditate oblongum, miliaceum, medullosum complectentia, radices tenues suar, & fibratae.

OCELLVS.

Damascenus Loiollet.

Descriptio CXXXII.

FOLIJS est longis, carnosis, duris, angustis, in extremo acuminatis, inanis, esuliculis *Rouillius* multis, iuncis rotundis, geniculatis laui- *l. 7.* bus, cubitalibus, aut altioribus, cocuntibus pyridatim internodijs, in quorum, & ijs adnatorum cacuminibus calices sunt longi, teretes glabri, obiecto superiore denticulati, & quibus flores omnium speciosissimi prodeunt, ex senis foliolis, qui simplices sunt, ex multo pluribus multiplices per extremas oras scite fimbriati earyophyllum odoratu, sed longe suauissimo, colore alias purpurascete dilutius, alias intensiores rubore nitente, alias candido.

Sunt